

Aan:

- de raden van de Friese gemeenten
- Provinciale Staten van Fryslân
- het algemeen bestuur van Wetterskip Fryslân

Grou, 12 juli 2017

Ons kenmerk : 20170704121TvB
Afdeling : Directie
Behandeld door : Ton van Bergen / -
Uw kenmerk : -

Betreft : Het verhaal van de FUMO, De ontwikkelagenda FUMO 2.0 en wijzigingen in de begroting 2018

Geachte leden,

Het algemeen bestuur van de FUMO heeft in haar vergadering van 29 juni 2017 ingestemd met:

- Het verhaal van de FUMO
- De ontwikkelagenda FUMO 2.0
- De begroting 2018
- De procesaanpak implementatie Besluit VTH.

In deze brief informeren wij u over "Het verhaal van de FUMO" (zie bijlage 1) en "De ontwikkelagenda FUMO 2.0" (zie bijlage 2), hoe wij willen omgaan met de financiële consequenties in de begroting 2018 en, ten slotte, hoe wij de implementatie van het Besluit VTH in Fryslân willen vormgeven.

Het verhaal van de FUMO

Het verhaal van FUMO beschrijft de visie op de FUMO. Deze visie volgt uit de bestuursconferentie van 2 februari jl. waarin bestuurlijk richtinggevende uitspraken zijn gedaan over de ontwikkelrichting van de FUMO. De opbrengst uit de bestuursconferentie is beschreven in de vorm van een verhaal. Deze concepttekst is de afgelopen maanden in regionale ambtelijke en bestuurlijke bijeenkomsten toegelicht en besproken. FUMO-medewerkers hebben op de conceptteksten gereflecteerd. Tenslotte is de conceptvisie in eerste lezing besproken in het algemeen bestuur van de FUMO op 31 maart jl.

Uit dit voorbereidingstraject kwam naar voren dat zowel ambtelijk als bestuurlijk het geschetste beeld aansluit bij de uitkomst van de bestuursconferentie. Onderkend wordt dat ingezet moet worden op

meer gezamenlijkheid. Dit uit zich onder andere in het tot stand brengen van een Fryslân breed uitvoeringsprogramma waarmee effecten en resultaten worden geboekt voor het milieu in Fryslân. Er zal gewerkt gaan worden aan het beter op orde brengen van de basis en realistische verwachtingen ten aanzien van prestaties, zodat het onderling vertrouwen weer kan groeien. Daarbij is het van belang de verschillende rollen (eigenaar, opdrachtgever en bevoegd gezag) te onderkennen en daar op passende manier invulling aan te geven. Dit alles vraagt inspanning en inzet van alle betrokkenen; De deelnemers én de FUMO, zowel ambtelijk als bestuurlijk.

De ontwikkelagenda FUMO 2.0

De ontwikkelagenda bevat een complexe veranderopgave. Het gaat niet alleen over het doorontwikkelen van de FUMO als organisatie en het verbeteren van de operationele uitvoering van de taken die de deelnemers aan de FUMO hebben opgedragen. Het gaat nadrukkelijk over de FUMO als systeem; een gemeenschappelijke regeling van en voor Friese overheden. Verbetering zoeken wij niet in grootschalig reorganiseren, maar in het gezamenlijk, grondig en open minded nadenken over hoe de samenhang binnen en het functioneren van het FUMO-systeem verbeterd kan worden. Met deze visie staan de neuzen daarvoor in dezelfde richting. Het is nu van belang om in gezamenlijkheid concrete stappen te zetten, zodat milieu- en omgevingseffecten optimaal bereikt kunnen worden.

Het ontwikkelproces vindt plaats binnen een omgeving die zelf continu verandert. Daarbij gaat het onder andere over:

- het proces van gemeentelijke herindeling in Fryslân
- de komst van de Omgevingswet waardoor regelgeving ingrijpend zal veranderen
- veranderende wensen en eisen die aan de uitvoering van taken op het gebied van omgevingsrecht worden gesteld
- verschillende onderwerpen die de ontwikkelagenda bevat, waarover bestuurlijke besluitvorming zal moeten plaatsvinden en die doorwerking zullen hebben naar de inhoud van de ontwikkelagenda.

Dit betekent dat niet alles vooraf kan worden overzien. Het kan blijken dat de ontwikkelagenda herijking behoeft. Het periodiek herijken van het proces is nodig en kan aanleiding geven tot bijstelling van de ontwikkelagenda, op inhoud, planning, inzet en/of kosten.

Technische begrotingswijziging

De kosten die met de ontwikkelagenda samenhangen worden voor de periode 2017 – 2018 geraamd op ca. € 1.6 miljoen. Deels zijn deze kosten terug te voeren op implementatie van, of voorbereiding op nieuwe regelgeving (Besluit VTH, Omgevingswet), maar voor het grootste gedeelte betreft dit de ontwikkeling van de FUMO in de bestuurlijk gewenste richting. Deze kosten zijn verwerkt in de vastgestelde begroting 2018.

In onze brief van 16 februari 2017, waarmee de ontwerpbegroting FUMO 2018 aan u voor zienswijze werd aangeboden, is opgenomen dat het DB ernaar streeft direct na de zomer aan u een ontwerp-wijziging van de begroting FUMO 2018 voor te leggen voor zienswijze. De idee daarachter was dat tegen de zomer, met de vaststelling van de FUMO-ontwikkelagenda, ook meer duidelijk zou zijn welke kosten daarmee gemoeid zijn, zodat de betreffende stelpost alsnog kon worden ingevuld.

Met de vaststelling van de ontwikkelagenda is nu duidelijk welke kostencomponenten binnen welke ontwikkelprogramma's worden geraamd en kan dit ook als zodanig in de begroting worden verwerkt. Omdat echter deze nadere invulling op zichzelf weer past binnen de stelposten (er wordt niet meer geld gevraagd en de bijdragen per deelnemer wijzigen niet ten opzichte van de vastgestelde begroting 2018; zie de tabel hieronder) kan, bij nader inzien, volstaan worden met een technische wijziging en hoeft een zienswijzeprocedure niet doorlopen te worden. Dat neemt niet weg dat het DB hecht aan een breed gedragen begroting op basis van zorgvuldige informatievoorziening. Daarom ook hebben wij besloten wederom regionale informatiebijeenkomsten te organiseren waarin ook de begroting van de FUMO aan de orde kan komen. De kosten voor 2019 (raming: € 300.000) zijn nog niet gedekt. Daarvoor zal een voorstel worden opgenomen in de begroting 2019.

*Technische begrotingswijziging 2018
(bedragen x € 1)*

Omschrijving	Begroting 2018	Wijziging	Gewijzigde begroting 2018
Stelpost ontwikkelingsproces FUMO 2.0	1.200.000	-1.200.000	0
Stelpost Implementatie Besluit VTH	200.000	-200.000	0
Stelpost Voorbereiding Omgevingswet	50.000	-50.000	0
Claims op algemene reserve:			
Risicogericht toezicht	50.000	-50.000	0
Restant versterking bedrijfsvoering	140.000	-140.000	0
Programmabudget Ontwikkelproces FUMO 2.0 (krediet)		1.640.000	1.640.000

De conceptbegroting 2018 is dit voorjaar voor zienswijzen voorgelegd aan de raden, Provinciale Staten en het algemeen bestuur van Wetterskip Fryslân. In verschillende reacties is gevraagd om de stelpost voor de implementatie van het Besluit VTH van € 3.7 miljoen als PM-post op te nemen. Zo is dat nu ook in de begroting 2018 verwerkt.

Implementatie Besluit VTH

Hoewel het Besluit VTH per 1 juli 2017, conform planning, in werking is getreden, hebben wij ook moeten constateren dat de bekendmaking van de definitieve teksten aanzienlijk langer op zich heeft laten wachten dan in eerste instantie gedacht. Mede gelet op de actieve inbreng vanuit diverse Friese gemeenten in het totstandkomingstraject van dit besluit en het, langer dan verwacht, moeten wachten op de reactie daarop van het landelijk bestuur, is de implementatie in de tijd naar achteren geschoven. De oorspronkelijk geplande implementatie van dit besluit per 1 januari 2018 is daarmee niet meer haalbaar. Wij streven nu naar implementatie van dit besluit per 1 juli 2018.

In de zienswijzeprocedure van de ontwerpbegroting FUMO 2018 is van verschillende kanten verzocht niet meteen al een forse stelpost in de begroting op te nemen voor aan de FUMO over te dragen taken/middelen (oorspronkelijk was geraamd € 3,7 miljoen), maar eerst nader te onderzoeken wat de aard en omvang daarvan is. Mede gelet op het feit dat de implementatie van het Besluit VTH is opgeschoven in de tijd, is aan dat verzoek gevolg gegeven zodat in de vastgestelde begroting FUMO 2018 nu daartoe een PM-post is opgenomen en geen concreet bedrag meer is genoemd.

In het AB van de FUMO van 29 juni jl. is ook gesproken over de manier waarop wij in Fryslân dit besluit willen implementeren. Daarbij is besloten dit te laten aansturen door een bestuurlijke stuurgroep, bestaande uit de voorzitter van het DB van de FUMO enerzijds, en een drietal bestuurders vanuit gemeenten anderzijds (het Besluit VTH raakt de provincie en het Wetterskip niet of nauwelijks). Deze stuurgroep heeft de opdracht het implementatieproces nader vorm te geven en te sturen, alsook ervoor te zorgen dat we in Fryslân met dezelfde spelregels en uitgangspunten daarmee aan de slag gaan. Het gaat dan bijvoorbeeld over een uniforme uitleg van het Besluit VTH, uniforme berekeningsgrondslagen voor het bepalen van de impact per deelnemer, gemeenschappelijkheid in het vormgeven van en omgaan met de personele gevolgen van taakoverdracht etc. Uiteindelijk is het aan de deelnemers zelf om vast te stellen wat de financiële en personele gevolgen zijn voor de desbetreffende deelnemer (latende organisatie) en is het aan de FUMO om zich een oordeel te vormen over (de condities waaronder) in het concrete geval taken, mensen en middelen overkomen (ontvangende organisatie).

Wanneer meer duidelijkheid bestaat over de concrete gevolgen van het Besluit VTH voor de FUMO, zal een voorstel tot wijziging van de begroting 2018 worden gedaan. Deze zal dan voor zienswijzen aan raden, Provinciale Staten en het algemeen bestuur van Wetterskip Fryslân worden voorgelegd. Het is vooralsnog de verwachting dat dit in de eerste helft van 2018 zal gebeuren.

Informatie

Zoals hiervoor al gezegd, acht het DB het van groot belang dat de deelnemers aan de FUMO goed geïnformeerd blijven over de ontwikkelingen. Dat geldt uiteraard in eerste instantie voor de AB-leden. Maar ook voor raden, staten en het AB van het Wetterskip is het, voor een vruchtbare discussie met uw eigen AB-FUMO-lid, van belang één en ander goed te kunnen duiden. Daartoe zullen wij u op de hoogte blijven houden. Zo heeft het DB besloten in september/oktober van dit jaar een derde ronde informatiebijeenkomsten te organiseren waarop u nader geïnformeerd zult worden over de stand van zaken bij de FUMO en de implementatie van het Besluit VTH. Hiervoor ontvangt u binnenkort een uitnodiging.

Met vriendelijke groet,
het dagelijks bestuur van de FUMO,

M. Waanders,
voorzitter

R. van der Helm
secretaris/directeur a.i.